

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudkyň Daniely Zemanové a Michaely Bejčkové v právní věci žalobkyně: **Veolia Energie ČR, a.s.**, se sídlem 28. října 3337/7, Ostrava-Moravská Ostrava, zast. Mgr. Jakubem Vyroubalem, advokátem se sídlem Poděbradova 1243/7, Ostrava-Moravská Ostrava, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 2771/117, Ostrava-Moravská Ostrava, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **MEGASPAS a.s.**, se sídlem Hrabákova 1780/5, Ostrava-Moravská Ostrava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 6. 2014, čj. MSK 64393/2014, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 1. 11. 2016, čj. 22 A 100/2014-38,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Dne 30. 1. 2014 podala společnost MEGASPAS, a. s., na Magistrát města Frýdku-Místku (dále jen „stavební úřad“) žádost o vydání společného územního rozhodnutí a stavebního povolení pro stavební záměr změny zdroje vytápění hotelových domů Permon a Paskov na pozemcích parc. č. 1565/1, 1565/3, 1565/6, 1565/14 a 1565/15 v k. ú. Místek. Cílem projektu je celková revitalizace objektů za účelem energetické úspory provozu.

Dle předloženého záměru stavebník provede úpravy hotelového domu Permon spočívající ve vytvoření nové plynové kotelny, obsahující plynovou turbínu a plynový kondenzační kotel, a kotelny na biomasu. Současně stavebník propojí oba hotelové domy energetickým kanálem a napojí je novou plynovodní přípojkou na rozvod plynu. Dále stavebník provede opláštění komínu na severní straně venkovní zdi hotelu Permon, zateplí obvodové pláště a střechy hotelových domů, a vymění dosavadní výplně otvorů za plastové a hliníkové výplně.

[2] Doposud dodávala tepelnou energii do hotelových domů Permon a Paskov žalobkyně ze soustavy zásobování tepelnou energií. Žalobkyně disponuje vlastnickým právem k předávacím stanicím a rozvodným tepelným zařízením, které jsou umístěny v hotelových domech. Z důvodu možného dotčení vlastnického práva proto stavební úřad zahrnul žalobkyni do okruhu účastníků společného územního a stavebního řízení o záměru společnosti MEGASPAS, a. s.

[3] Žalobkyně (tehdy ještě pod obchodní firmou Dalkia Česká republika, a. s.) se stavebním záměrem nesouhlasila. V řízení v prvním stupni mimo jiné namítala, že má-li stavebník v plánu odpojit odběrná tepelná zařízení hotelových domů Permon a Paskov od soustavy zásobování tepelnou energií, je nezbytné, aby doplnil projektovou dokumentaci o technický návrh odpojení a aby se zahájené řízení rozšířilo o řízení o odpojení ve smyslu § 77 odst. 5 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon). V tomto řízení má správní orgán posoudit vliv odpojení na stabilitu provozu zbývajícího zařízení.

[4] Stavební úřad vydal dne 14. 3. 2014 společné územní rozhodnutí a stavební povolení, ve kterém se současně vypořádal s námitkami žalobkyně. K výše uvedené námitce žalobkyně v odůvodnění uvedl, že § 77 odst. 5 energetického zákona nestanoví obsahové náležitosti projektové dokumentace a že stavební úřad není oprávněn s výjimkou zákonných požadavků nutit žadatele k rozšíření žádosti. Dále stavební úřad podotkl, že v dokumentaci není uveden zásah do stávajícího zařízení, pouze bude změněn způsob vytápění.

[5] Proti uvedenému rozhodnutí se žalobkyně odvolala. V odvolání uvedla, že z předložené projektové dokumentace zřetelně neplyne, zda stavebník v rámci změny zdroje vytápění zamýšlí odpojit objekty od soustavy zásobování tepelnou energií, či zda připojení zůstane zachováno a stávající způsob vytápění bude pouze rozšířen. Poté žalobkyně opětovně poukázala na to, že je nezbytné zahájené řízení rozšířit o řízení ve smyslu § 77 odst. 5 energetického zákona, zkoumat vliv odpojení či změny způsobu vytápění na provoz stávajícího zařízení a doplnit projektovou dokumentaci. Obsah projektové dokumentace musí být v souladu s vyhláškou č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, a také s doporučením Energetického regulačního úřadu. Vedle toho žalobkyně namítala, že se stavební úřad v rozhodnutí řádně nevypořádal s povinností stanovenou v § 16 odst. 7 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší. Stavební úřad neposuzoval dopady stavby na kvalitu ovzduší, technickou možnost odpojení ani jeho ekonomickou přijatelnost.

pokračování

[6] Rozhodnutím uvedeným v záhlaví žalovaný odvolání žalobkyně zamítl. Žalovaný konstatoval, že z předložené projektové dokumentace je zřejmé, že hotelové domy budou odpojeny od soustavy zásobování tepelnou energií, a to zaslepením na hlavním přívodu tepla do rozvaděče z výměníkové stanice. Z projektové dokumentace vyplývá, že se jedná o nahrazení zcela novým způsobem vytápění. Dále žalovaný uvedl, že v § 77 odst. 5 energetického zákona není upraveno zvláštní řízení o odpojení; jak odpojení od stávajícího způsobu vytápění, tak návrh nového způsobu vytápění se projedná v jednom stavebním řízení. Pokud jde o soulad projektové dokumentace s vyhláškou o dokumentaci staveb a s doporučením Energetického regulačního úřadu, upozornil žalovaný s odkazem na § 82 odst. 4 správního řádu na to, že námitka nebyla uplatněna v řízení v prvním stupni. Nadto ovšem poznamenal, že žádný nesoulad neshledal. K námitce nevypořádání se s povinnostmi v § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší žalovaný opět odkázal žalobkyni na § 82 odst. 4 správního řádu a uvedl, že k této námitce nebude přihlížet. Přesto však konstatoval, že stavební úřad není povinen posuzovat dopady stavby z hlediska § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší. Tato povinnost spadá do kompetencí dotčených orgánů.

[7] Žalobkyně se bránila proti rozhodnutí žalovaného žalobou. V žalobě zopakovala námitky týkající se porušení § 77 odst. 5 energetického zákona a § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší, které podpořila argumentací obdobnou jako v řízení před žalovaným. V reakci na rozhodnutí žalovaného navíc uvedla, že dle ustálené judikatury je posouzení podmínek v § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší na stavebním úřadu. Dále žalobkyně vysvětlila, že tuto námitku nevznášela ve správním řízení v prvním stupni, jelikož nemusí předem upozorňovat stavební úřad na jeho povinnosti plynoucí ze zákona.

[8] Krajský soud žalobu zamítl. V rozsudku se předně zabýval postavením žalobkyně a rozsahem námitek, které je oprávněna uplatnit. Krajský soud uzavřel, že žalobkyně mohla být dotčena jedině na právech k tepelnému zařízení umístěnému v objektech, jichž se stavba nového zdroje tepla týkala, a to v případě, že by na zařízení stavebník činil nějaké zásahy. Krajský soud dále dospěl k závěru, že stavební úřad byl povinen zabývat se podmínkami v § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší. Nicméně tyto otázky je třeba posuzovat z hlediska práv stavebníka. Ekonomické zájmy žalobkyně nemohly být v řízení zohledněny, a proto žalobkyni nepřísluší ani namítat nesprávný procesní postup správních orgánů. Pokud jde o porušení § 77 odst. 5 energetického zákona, energetický zákon nestanoví povinnost zkoumat, jak se změna způsobu vytápění dotkne provozování soustavy zásobování tepelnou energií jako celku. Žalobkyni nesvědčí veřejné právo zásobovat osoby tepelnou energií a ani vystupovat k ochraně veřejných zájmů v oblasti ochrany ovzduší. Smyslem účastenství žalobkyně je ochrana jejích věcných práv k nemovitosti, ne podnikatelských a ekonomických záměrů.

II. Shrnutí argumentů kasační stížnosti

[9] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu včasnou kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[10] Stěžovatelka v kasační stížnosti uvádí, že jí krajský soud odepřel možnost podávat v řízení o společném územním a stavebním povolení námitky na ochranu jejího

vlastnického práva k tepelným zařízením. Jakákoliv změna vytápění totiž automaticky vyžaduje také změnu zařízení soustavy zásobování tepelnou energií ve vlastnictví stěžovatelky.

[11] Konkrétně stěžovatelka namítá, že stavební úpravy mohou soustavu poškodit či ohrozit její provozuschopnost a tím také kvalitu zásobování jiných odběratelů tepelné energie. K tomu dodává, že projektová dokumentace předložená v řízení společností MEGASPAS není dostatečným podkladem pro posouzení zásahu do jejího vlastnického práva, jelikož neobsahuje technický návrh odpojení či případnou demontáž tepelných zařízení stěžovatelky, není v souladu s vyhláškou č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, a ani s doporučením Energetického regulačního úřadu. Absence těchto náležitostí se přímo dotýká vlastnických práv stěžovatelky plynoucích z § 77 odst. 5 a § 76 odst. 9 písm. b) energetického zákona.

[12] Stěžovatelka dále v kasační stížnosti nesouhlasí s vypořádáním žalobní námitky týkající se § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší. Krajský soud přisvědčil stěžovatelce, že dle tohoto ustanovení má stavební úřad vskutku povinnost vyhodnotit otázku ekonomické přijatelnosti záměru. Nicméně následně dovodil, že stěžovatelka není s ohledem na své procesní postavení oprávněna tuto námitku vznášet. Tento závěr je nepřípustný. Správní orgány jsou povinny postupovat v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Tím, že správní orgány nepostupovaly v souladu s § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší, způsobily nezákonnost svých rozhodnutí. Krajský soud měl bez dalšího rozhodnutí správních orgánů zrušit. Je zcela irelevantní, kdo námitku vznesl. V opačném případě by záviselo na libovůli soudu, zda nezákonné rozhodnutí zruší či nikoliv. Takový postup vede k porušení ústavně garantovaného práva na spravedlivý proces.

[13] Stěžovatelka v závěru kasační stížnosti navrhla, aby zdejší soud zrušil rozsudek krajského soudu a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

[14] Ani žalovaný ani společnost MEGASPAS (osoba zúčastněná na řízení) se v řízení o kasační stížnosti k věci nevyjádřili.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[15] NSS při posuzování přípustné kasační stížnosti dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil NSS v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); neshledal přitom vady, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu.

[16] Kasační stížnost není důvodná.

[17] Hned v úvodu NSS konstatuje, že zcela obecná námitka nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu není důvodná. Odůvodnění rozsudku krajského soudu je vystavěno na jasném, srozumitelném a uceleném argumentačním systému, z něhož rozumně plynou právní závěry [viz nález ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08

(N 26/52 SbNU 247), věc *M. CAMBELL & SONS LIMITED*, bod 68, srov. též rozsudek NSS ze dne 12. 3. 2015, čj. 9 As 221/2014-43, věc *To & Mi Vdf.*, bod 41, a další].

III.A. *Rozsah žalobní legitimace stěžovatelky*

[18] Stěžovatelka je přesvědčena, že všechny námitky vznesené před krajským soudem k ochraně jejího vlastnického práva byly projednatelné a odpovídají jejímu postavení ve stavebním řízení.

[19] Předmětem řízení před správními orgány byla změna dosavadních staveb, hotelových domů Permon a Paskov ve Frýdku-Místku, resp. jejich stavební úprava spočívající v zavedení jiného zdroje vytápění. Na tento typ stavebního řízení se aplikuje speciální ustanovení, § 77 odst. 5 energetického zákona, podle kterého *změna způsobu dodávky nebo změna způsobu vytápění může být provedena pouze na základě stavebního řízení se souhlasem orgánu ochrany životního prostředí a v souladu s územní energetickou koncepcí.* Dále musí být splněny podmínky ekonomické nepřijatelnosti odběru tepla ze soustavy zásobování tepelnou energií podle § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší, v zásadě též předložen průkaz energetické náročnosti budovy podle § 7 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, a souhlasné závazné stanovisko Státní energetické inspekce podle § 13 odst. 2 zákona o hospodaření energií.

[20] Dle první podmínky je stavebník oprávněn provést změnu vytápění pouze na základě stavebního povolení vydaného ve stavebním řízení. Žádost o vydání stavebního povolení je tak třeba projednat postupem podle § 111 až § 115 stavebního zákona.

[21] Podle § 114 odst. 1 stavebního zákona [ú]*častník řízení může uplatnit námitky proti projektové dokumentaci, způsobu provádění a užívání stavby nebo požadavkům dotčených orgánů, pokud je jimi přímo dotčeno jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření nebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo stavbě.* [...] *Účastník řízení ve svých námitkách uvede skutečnosti, které zakládají jeho postavení jako účastníka řízení, a důvody podání námitek; k námitkám, které překračují rozsah uvedený ve větě první a druhé, se nepřihlíží.* Z citovaného ustanovení vyplývá, že účastník řízení podle § 109 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) není oprávněn vznášet jakékoliv námitky, ale jen takové, které jsou spojeny s přímým dotčením na právech zakládajících účastenství ve stavebním řízení.

[22] Krajský soud ve svém rozhodnutí správně odkázal na usnesení rozšířeného senátu, který uzavřel, že „[n]*ikoliv veškerá činnost (případně veškeré pochybení) veřejné správy je podrobena soudní kontrole ze strany fyzických a právnických osob, ale pouze ta, kdy činnost správy přesáhne do jejich veřejných subjektivních práv*“ (usnesení rozšířeného senátu ze dne 21. 10. 2008, čj. 8 As 47/2005-86, č. 1764/2009 Sb. NSS, bod 34). Z navazující soudní praxe NSS vyplývá, že provozovatel, resp. vlastník soustavy zásobování tepelnou energií, může vznášet námitky jen z důvodu dotčení vlastnického práva či jiného věcného práva, nicméně nepřísluší mu námitky na ochranu veřejného zájmu (srov. rozsudky NSS ze dne 11. 4.

2014, čj. 5 As 91/2013-50, body 39 a 45, ze dne 25. 9. 2014, čj. 10 As 84/2014-59, body 43 až 48, a ze dne 30. 4. 2015, čj. 4 As 70/2015-27).

[23] NSS proto shodně s krajským soudem uzavírá, že podle skutkových okolností v nynější kauze mohlo být přímo dotčeno pouze vlastnické právo stěžovatelky k tepelným zařízením umístěným v hotelových domech, a to v případě, že by na těchto zařízeních byly činěny nějaké zásahy. Stěžovatelka nebyla oprávněna vznášet nad vymezený rámec jiné projednatelné námitky. Ve světle výše uvedených závěrů NSS dále hodnotil konkrétní námitky stěžovatelky.

III.B. *Posouzení důsledků odpojení na soustavu zásobování tepelnou energií a obsah projektové dokumentace*

[24] Stěžovatelka v kasační stížnosti namítala, že stavební záměr může narušit soustavu zásobování tepelné energie jako celku. Dále stěžovatelka uvedla, že je nezbytné doplnit projektovou dokumentaci o technický návrh odpojení.

[25] NSS k tomu uvádí následující.

[26] Vlastnické právo stěžovatelky může být dotčeno pouze fyzickým zásahem do soustavy zásobování tepelnou energií. Stavební úřad na str. 16 svého rozhodnutí uvedl, že „[v] *daném případě není v doložené dokumentaci uveden zásah do stávajícího zařízení, dojde pouze ke změně způsobu vytápění*“. Žalovaný k tomu na str. 9 svého rozhodnutí dodal: „*Z předložené projektové dokumentace je zřejmé, že dojde k odpojení budov od SZTE (pozn. soustavy zásobování tepelnou energií) zaslepením na hlavním přívodu tepla do rozvaděče z výměníkové stanice (potrubí topné vody a potrubí vratné vody), tzn., že se jedná o nahrazení stávajícího způsobu vytápění zcela novým způsobem.*“

[27] Uvedené závěry stěžovatelka v navazujícím soudním řízení nijak nerozporovala, pouze v žalobě opět v obecné rovině zopakovala, že není zřejmé, zda v důsledku změny zdroje vytápění budou odpojeny hotelové domy od soustavy zásobování tepelnou energií. Stěžovatelka však v žalobě neobjasnila, v čem konkrétně považuje citované závěry za nedostatečné, a nepřinesla žádná konkrétní tvrzení schopná tyto závěry vyvrátit. NSS proto uzavírá, že stavebním záměrem nebude do stávajícího tepelného zařízení ve vlastnictví stěžovatelky fyzicky nijak zasaženo.

[28] Stěžovatelka namítala porušení svých vlastnických práv pouze v obecné rovině poukazem na problémy technického rázu mající vliv na provozuschopnost celé zásobovací soustavy a na kvalitu zásobování napojených subjektů tepelnou energií. NSS v této souvislosti ve srovnatelném případě konstatoval, že „[n]*ámitky stěžovatelky poukazující na dotčení zásobovací soustavy jako celku, či případné zhoršení provozuschopnosti a ekonomiky provozu zásobovací soustavy, svědčí o dopadu do ekonomické sféry stěžovatelky jako dodavatele v důsledku ztráty jednoho z odběratelů tepelné energie.* […][S]*myslem účastenství stěžovatelky ve stavebním řízení má být ochrana jejích věcných práv k nemovitosti, nikoliv ochrana jejích podnikatelských záměrů, ekonomických zájmů a dosavadních investic do zásobovací soustavy, včetně případných investic do rekonstrukce či modernizace části rozvodného tepelného zařízení. Proto ani skutečnost, že stěžovatelka provozuje zásobovací soustavu podle energetického zákona*

pokračování

ve veřejném zájmu [§ 2 odst. 2 písm. c) bod 14] a že zásobovací soustava je šetrným systémem dodávek tepelné energie v širší oblasti pro více odběratelů, nezakládá stěžovatelce (jako soukromé osobě a podnikateli s tepelnou energií) oprávnění chránit proti jiným subjektům veřejné zájmy" (rozsudek NSS ze dne 30. 4. 2015, čj. 4 As 70/2015-27, věc *Teplárna Liberec*).

[29] Dopady na soustavu zásobování tepelnou energií uváděné stěžovatelkou v kasační stížnosti souvisí s odpojením hotelových domů od soustavy a s případnou demontáží tepelných zařízení stěžovatelky. Judikatura v obdobných případech dovodila, že „[p]*opsané obtíže technického rázu* [...] *nejsou důsledkem provedení stavebního záměru povoleného ve stavebním řízení, nýbrž jde o důsledky ukončení soukromoprávního vztahu mezi provozovatelem SZTE a odběratelem. Na uvedeném nic nemění, že výše uvedené technické obtíže mohou vést ke zvýšení nákladů či k nutnosti repase soustavy*" (rozsudek NSS ze dne 29. 9. 2016, čj. 9 As 238/2015-38, bod 39, věc *Teplárna Liberec*, bod 39). V jiném rozhodnutí zdejší soud dodal, že „[j]*akkoliv je motivace stavebníka patrná a prováděná změna stavby má zřejmě vést k ukončení tohoto smluvního vztahu, jsou tyto skutečnosti na sobě zcela nezávislé. Stěžovatelkou uváděné důsledky zjevně nastanou i v případě, že by byl smluvní vztah ukončen, aniž by byl daný stavební záměr realizován. Mezi realizací stavebního záměru a problémy, které stěžovatel uváděl, tedy není přímý kauzální vztah. Domnívá-li se stěžovatelka, že by snad právní úprava měla při ukončování smluvního vztahu více pamatovat na dopady na SZTE, není to otázka, kterou by se měly zabývat stavební úřady (popř. následně správní soudy) při posuzování stavebního záměru*" (rozsudek NSS ze dne 3. 8. 2016, čj. 1 As 258/2015-37, věc *Teplárna Liberec*, bod 36).

[30] Ust. § 77 odst. 5 energetického zákona je klíčovým ustanovením pro ochranu soustavy zásobování tepelnou energií před neoprávněným odpojováním. Po procesní stránce zajišťuje, že jsou naplněny podmínky pro odpojení od soustavy tepelnou energií. Odborná literatura uvádí, že „[s]*oudy odmítly, aby osobou k ochraně veřejného zájmu na zachování funkčnosti soustavy zásobování tepelnou energií byl její vlastník či provozovatel. Dodržení výše uvedených podmínek (pozn. § 77 odst. 5 energetického zákona) vede i k ochraně soukromého zájmu provozovatele soustavy zásobování tepelnou energií na pokračování jeho podnikatelské činnosti, ale především slouží k ochraně veřejného zájmu na zajištění veřejné potřeby tepla z takové soustavy, který svědčí všem k ní připojeným odběratelům*" (Eichlerová, K. in: Eichlerová, K. a kol. *Energetický zákon: komentář.* Praha: Wolters Kluwer, 2016, s. 1267-68).

[31] NSS uzavírá, že správní orgány ani krajský soud nebyly povinny se v řízení o stavebním záměru zabývat námitkami stěžovatelky o technických problémech soustavy zásobování tepelnou energií po odpojení tepelných zařízení stěžovatelky. Proto nebylo v tomto ohledu třeba ani doplňovat projektovou dokumentaci. Nadto NSS dodává, že stěžovatelčina tvrzení o rozporu projektové dokumentace s vyhláškou o dokumentaci staveb a s doporučením Energetického regulačního úřadu jsou velmi obecná a neurčitá. Stavební úřad posoudil soulad projektové dokumentace s vyhláškou o dokumentaci staveb na s. 13 svého rozhodnutí a žalovaný se s obdobnou námitkou vypořádal na s. 10 rozhodnutí. Argumentace stěžovatelky, že obsah projektové dokumentace je neúplný a přímo se dotýká jejích vlastnických práv plynoucích z § 77 odst. 5 a § 76 odst. 9 písm. b) energetického zákona, proto není důvodná.

[32] S ohledem na vše výše uvedené se NSS plně ztotožňuje s argumentací krajského soudu. Stěžovatelka v kasační stížnosti tvrdí, že jí krajský soud odepřel možnost podávat námitky na ochranu vlastnického práva. NSS však stěžovatelku upozorňuje, že není oprávněna vznášet jakékoliv námitky, ale jen takové, které jsou spojeny s přímým dotčením na právech zakládajících její účastenství (srov. body [21] až [23]). Stěžovatelka nevznesla žádné konkrétní pochybnosti o tom, že by stavební záměr fyzicky zasahoval do tepelných zařízení v jejím vlastnictví. Takový závěr dle posouzení správních orgánů nevyplývá ani z projektové dokumentace.

[33] Nad rámec kasační námitky NSS dodává, že vzniknou-li stěžovatelce náklady spojené s odpojením, včetně nákladů na odstranění tepelné přípojky a předávací stanice, je stavebník dle věty druhé § 77 odst. 5 energetického zákona povinen tyto náklady uhradit (srov. rozsudek NS ze dne 26. 3. 2014, sp. zn. 33 Cdo 4273/2013, věc *KOPPA*).

III.C. *Ekonomická přijatelnost záměru*

[34] Stěžovatelka dále nesouhlasí s posouzením námitky týkající se hodnocení ekonomické přijatelnosti záměru stavby podle § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší. Dle stěžovatelky nelze námitku prokazující nezákonnost rozhodnutí vyhodnotit jako nedůvodnou pouze s odkazem na překročení žalobního oprávnění.

[35] NSS k tomu uvádí následující.

[36] Podle § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší [p]*rávnická a fyzická osoba je povinna, je-li to technicky možné, u nových staveb nebo při změnách stávajících staveb využít pro vytápění teplo ze soustavy zásobování tepelnou energií nebo zdroje, který není stacionárním zdrojem. To neplatí, pokud energetický posudek prokáže, že využití tepla ze soustavy zásobování tepelnou energií nebo zdroje energie, který není stacionárním zdrojem, není pro povinnou osobu ekonomicky přijatelné.*

[37] Krajský soud se ve svém rozhodnutí ztotožnil se stěžovatelkou, že je povinností stavebního úřadu posoudit v souladu s § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší ekonomickou přijatelnost změny způsobu vytápění, čímž upřesnil nesprávnou argumentaci v rozhodnutí žalovaného. Tento závěr je v souladu s ustálenou judikaturou zdejšího soudu (srov. rozsudek NSS ze dne 25. 9. 2014, čj. 10 As 84/2014-59, věc *Teplárna Liberec*, bod 47). Krajský soud však již dále neposuzoval, zda se správní orgány v nynější kauze hodnocením ekonomické přijatelnosti zabývaly či nikoliv. Dle krajského soudu nebylo nutné se posouzením vůbec zabývat, protože stěžovatelka není oprávněna s ohledem na své postavení tuto námitku vůbec vznášet.

[38] Smyslem § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší je ochrana ovzduší, nikoliv ochrana soustavy zásobování tepelnou energií jako nezbytné energetické infrastruktury. Ochrana ovzduší je primárně zajištěna povinností využívat soustavu zásobování tepelnou energií. Tím, že je teplo produkováno z centrálního zdroje, se redukuje znečišťování ovzduší emisemi. Výjimkou z tohoto pravidla je situace, kdy je pro

odběratele technicky možné přejít na vlastní způsob vytápění a dodávka tepelné energie pro vytápění ze soustavy zásobování tepelnou energií je ekonomicky nepřijatelná.

[39] Stěžovatelka jako vlastník a provozovatel soustavy zásobování tepelnou energií není oprávněným subjektem k podání námitek proti postupu správních orgánů v rozporu s § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší. Ochrana ovzduší je součástí práva na příznivé životní prostředí. Aktivně legitimovanými k ochraně tohoto práva jsou pouze fyzické osoby a ekologické spolky (srov. nález ze dne 30. 5. 2014, sp. zn. I. ÚS 59/14, N 111/73 SbNU 757). Stěžovatelka jako soukromá právnická osoba nemůže být dotčena na právu na příznivé životní prostředí a nepřísluší jí ani vznášet námitky na ochranu veřejného zájmu (srov. bod [22]).

[40] Je zřejmé, že stavební záměr negativně zasáhne do ekonomické sféry stěžovatelky, jelikož se sníží odbyt dodávek tepelné energie v rámci její soustavy zásobování tepelnou energií. Krajský soud v této souvislosti vhodně poukázal na rozsudek, ve kterém NSS uvedl, že „[e]*konomickou přijatelnost změny způsobu vytápění je třeba posuzovat z hlediska práv osoby zúčastněné na řízení (stavebníka), neboť vůči jeho osobě zákon o ochraně ovzduší v ustanovení § 16 odst. 7 stanoví benevolenci přechodu na jiný zdroj vytápění slovy „ je-li to pro ni (rozumí se právnickou a fyzickou osobu měnící způsob vytápění) technicky možné a ekonomicky přijatelné“. Energetický zákon neukládá ekonomické posouzení přijatelnosti zásobování teplem ze SZTE nebo ze stacionárního zdroje provozovateli SZTE, a proto mu ani z důvodu neexistujícího práva nemůže zakládat procesní právo účastníka řízení uplatňovat námitky proti tomu, jakým způsobem ekonomicky přijatelnější řešení zásobování teplem prokazuje stavebník. Krajský soud proto správně hodnotil, že nemohly-li být ekonomické zájmy stěžovatele v řízení zohledněny, nemůže stěžovatel namítat ani nesprávný způsob doložení nákladů na vytápění z jiného zdroje*“ (rozsudek NSS ze dne 25. 9. 2014, čj. 10 As 84/2014-59, věc *Teplárna Liberec a.s.*, bod 48).

[41] Zdejší soud uzavírá, že stěžovatelka nemohla být případným porušením § 16 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší přímo dotčena na svých právech souvisejících s účastenstvím ve stavebním řízení, tj. na vlastnickém právu k tepelnému zařízení (srov. bod [23]). Posouzením ekonomické přijatelnosti se má na mysli ekonomicky přijatelné řešení pro stavebníka, nikoliv pro stěžovatelku. NSS se proto plně ztotožnil s posouzením námitky krajským soudem.

IV. Závěr a náklady řízení

[42] S ohledem na výše uvedené NSS zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.).

[43] O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměla úspěch; žalovanému náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. března 2017

Zdeněk Kühn
předseda senátu